

DOI: 10.31866/2617-2674.2.1.2019.170875
УДК 791.6:7.071.2

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЮРІЯ ІЛЛЕНКА

Ганна Чміль^{1а}, Анна Дудченко^{2а}¹ академік Національної академії мистецтв України, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри кіно-, телемистецтва; e-mail: gannachmil@gmail.com; ORCID: 0000-0001-6569-1066² магістр кафедри кіно-, телемистецтва; e-mail: dudchenkoanna19@gmail.com; ORCID: 0000-0002-2950-5390^а Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна**Ключові слова:**творча особистість;
творчий феномен;
сценарний талант;
режисерська майстерність**Анотація**

Мета дослідження - виявлення умов формування творчої особистості видатного українського режисера, сценариста й оператора Юрія Ілленка. Перехідний період, позначений глобалізацією, ціннісними пошуками й змінами, впливає і на переосмислення поглядів людства на культурні архетипи, які є втіленням першопочаткових уявлень в процесі культурної еволюції. Варто зазначити, що діалог культур постійно перебуває у бутті сучасної людини й постає засобом взаєморозуміння між культурами. Культура будь-якого народу – це живий організм зі своїми родовими особливостями, який зберігає пам'ять і традиції предків. Кожній культурі притаманний свій власний індивідуальний культурний код – культурне несвідоме, що визначається набором образів, які пов'язані з будь-яким поняттям у свідомості людини. Це те, що приховано від власного розуміння людини, але проявляється у вчинках. **Методологія дослідження** базується на системному підході, на основі якого проводився аналіз особливостей формування творчої особистості Ю. Ілленка. Також були використані проблемно-історичний метод, описово-порівняльний підхід, методи аналізу: мистецтвознавчий, порівняльно-історичний, описовий. **Наукова новизна дослідження** полягає в тому, що на основі аналізу жанрово-тематичного та художньо-естетичного розмаїття творчого доробку Ю. Ілленка було досліджено риси його творчої особистості. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що творчий доробок Ю. Ілленка розглядається в контексті проблем національної специфіки як українського кіно, так і усього кінематографу в цілому. **Висновки.** Відповідно до поставленої мети було визначено, що кіномистецтво, як особливий вид мистецтва на сучасному етапі, покликане зберегти пам'ять про культурно-історичні реалії. Довгий час традиційна культура була єдиною, яка розвивалася разом із розвитком людини. Саме тому розуміння особливостей творчої особистості Ю. Ілленка як режисера, оператора й сценариста має велике значення для визначення національного контексту й традицій вітчизняних кінематографістів.

Для цитування:

Чміль, Г. та Дудченко, А. (2019). Формування творчої особистості Юрія Ілленка. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво, 2(1), с.77-83.

Постановка проблеми

Творча особистість – це та людина, яка є активним перетворювачем істо-

рико-суспільного процесу, носієм соціальних ролей і здатна самостійно обирати життєвий шлях, в ході якого нею здійснюються перетворення природи,

суспільства і самої себе. Разом з тим, творча особистість – це особлива якість людини, набута нею в умовах суспільних відносин у процесі спільної діяльності та спілкування.

Парадоксальність феномена творчо-мистецької особистості полягає у тому, що носієм особистісного начала є індивід, а сутність особистості формується у соціально життєвому просторі як соціально культурному середовищі взаємодії індивіда з навколишнім світом (Сулим, 2014, с.218). Творча особистість завжди характеризується високим рівнем креативності, яскраво вираженими особистісними якостями й здібностями, які сприяють успішній професійній діяльності (Борис, 2016, с.287). Саме такою особистістю і постає Ю. Г. Ілленко.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Творча особистість Ю. Ілленка завжди була в колі уваги дослідників і мистецтвознавців. Протягом останніх років цікавість до вивчення творчості видатного режисера, сценариста і кінооператора посилилася.

Теоретичними питаннями розвитку сучасного кінематографу в сучасних умовах займаються Д. Барановська (2018), С. Безклубенко (2004), І. Борис (2016), А. Сулим (2014) тощо. Різні аспекти творчого доробку Ю. Ілленка досліджували Ж. Безп'ятчук (2006), Л. Брюховецька (2008), В. Мальована (2006), М. Мащенко (1996) і т. п. Вагому роль у формуванні творчо-мистецької особистості Ю. Ілленка відіграло те, що в його творчому світобаченні поєднався талант сценариста і художника, майстра операторської справи. Цим питанням приділяють увагу Л. Брюховецька (1989), О. Брюховецька (2013),

Г. Погребняк (1993), А. Шульгіна (2014) тощо.

Мета дослідження – проаналізувати чинники й умови формування творчо-мистецької особистості Ю. Ілленка в контексті національної специфіки українського кінематографа.

Виклад основного матеріалу

Серед чинників і умов формування творчо-мистецької особистості Ю. Ілленка можна виділити наступні. Ю. Ілленко, так само, як і О. Довженко та І. Кавалерідзе, був творчою особистістю, мав сценарний талант (Шульгіна, 2014, с. 69-75). Це допомогло Ю. Ілленку як режисеру й оператору, поєднати у поетиці своїх фільмів пластику мистецтва і специфіку літератури. Юрій Ілленко почав самостійно працювати в кіно 1960 року. Закінчуючи ВДІК, їде на Ялтинську кіностудію, яка з 1956 року набула статусу самостійної, де знімає свою дипломну роботу як оператор-постановник фільму «Прощайте, голуби!» (перша в історії ВДІКу повнометражна дипломна робота). Це була робота, за яку Ю. Ілленко отримав не тільки диплом ВДІКу, а й престижні нагороди міжнародних кінофестивалів у Празі та Локарно за кращу операторську роботу (Безп'ятчук, 2006, с.53).

Усього через п'ять років після дипломної роботи, кінооператор Юрій Ілленко був відзначений нагородою «За колір і спец ефекти» у «Тінях забутих предків» на МКФ у Мар-дель-Плата (операторська робота у цьому фільмі всесвітньо визнана як новаторська). А ще через сім років уже як режисер він був нагороджений найвищою нагородою Московського міжнародного кінофестивалю за фільм «Білий птах з чорною ознакою». Як і «Тіні забутих предків», цей фільм

змусив професійних глядачів говорити про доміную зображення (Брюховецька, 2013, с.49).

У час, коли Юрій Ілленко закінчив навчання, світовий кінематограф переживав бурхливі часи зміни естетики, і, якщо повернутися до першої професії Юрія Ілленка, ця зміна пов'язана з розвитком техніки, отже – розвитком операторського мистецтва.

Ще в середині 50-х років фільми знімали однією важкою й неповороткою камерою. Але вже в 60-х почали мислити про кінозображення в інших категоріях (Барановська, 2018, с.3). Почалося це Франції. Камеру вийняли з боксу, почали знімати з руки, використовувати довгі об'єктиви. Камера ставала рухливішою, і вже для знімання потрібна була не одна, а дві камери. Другий фактор: якщо раніше роботу режисера і кінооператора розмежовували, то тепер уже не можна було говорити, що фільм чудово знято, безвідносно до самого фільму. Тобто не можна оцінювати, як фільм знято, якщо фільм поганий. Знімання перетворилося на іманентний елемент кінорежисури (Брюховецька, 2008, с.98).

Це стало можливим з технічними інноваціями. Зокрема, режисерські пошуки стимулювала поява трансфокатора, який теж виливав на стиль. А також чутливість плівки. Потреби кіно спонукали до пошуку більшої чутливості негативів. Поява такої плівки дозволила знімати в інтер'єрах, у натуральному середовищі. А відтак – легшими ставали освітлювальні камери. Якщо раніше вулиці будували в павільйонах, то з появою високочутливої плівки необхідність у цьому зникла – кінематографісти почати знімати на вулицях і в натуральних інтер'єрах. Таким чином кіно пропонувало натуральне зображення життя, і, на-

самперед, це проявилось у французьких фільмах «нової хвилі».

З 1965 року, після закінчення «Тіней забутих предків» Юрій Ілленко починає працювати як режисер і працює з різними кінооператорами. «Криницю для спраглих» він зняв з Володимиром Давидовим. Робота в чорно-білому кіно також вимагала вдумливого підходу, тонкого нюансування і досягнення саме світловим вирішенням, контрастом білого і чорного необхідної атмосфери, особливо тоді, коли стирається грань між сном і дійсністю (Безклубенко, 2004, с.67).

Новим і унікальним для глядачів став «Вечір на Івана Купала». Вслід за «Тінями забутих предків» він нагадував вибух бомби своїм всепереможним буянням барв, які, окрім високої естетичної цінності, були надзвичайно функціональними, виконуючи драматургічну смислову функцію. Крім того, фільм пропонував якісно іншу, ніж та, що панувала в кіно, мову – мову притчі, метафори, розкутої фантазії. «Вечір на Івана Купала» – яскравий зразок авторського кіно, а разом з тим кіно національного. «В ті часи, – напише згодом Юрій Ілленко, – ще шалено гостро відзивалось в мені почуття, притаманне кожному митцеві. Почуття відповідальності за свої творчі вчинки – якесь мірило, що визначало, де не можна відступати ні на йоту, а де можна дещо змінити» (Брюховецька, 1989, с.185).

На свій наступний фільм «Білий птах з чорною ознакою» Юрій Ілленко запрошує кінооператором Вілена Калюту, який працював на кіностудії ім. О. Довженка, хоча не мав спеціальної кіноосвіти, бо навчався у військовому училищі. Після фільму «Лебедине озеро. Зона» і тривалій десятирічної перерви, Юрій Ілленко ставить постановочно складний фільм

«Молитва за гетьмана Мазепу» за власним сценарієм. За рік до того він був оператором фільму, який поставила його дружина Людмила Фоменко «Аве, Марія!».

Так само, як і «Вечір», «Молитва за гетьмана Мазепу» стала фільмом новаторським, сміливим, викличним. Матерію і дух історії переніс на екрані художник Сергій Якутович у своїх несамовитих розписах, які наповнюють кадр, вводять в атмосферу історичної епохи кінця XVII – початку XVIII століть. Саме так знято криваву різню Меншикова в гетьманській столиці – Батурині. Юрій Ілленко знайшов спільника у глибокому знанні історії (Сергій Якутович створив свою графічну мазепіану) в її образному осмисленні. «Предметом режисури, – писав Юрій Ілленко про творчий метод фільму, – стають не вироблення мізансцен, не психологічні конфігурації ролей, не монтажні збагачення змісту, а власне аранжування глядацького зчитування дискурсу фільму, управління емоційними рефлексіями глядача і, головне, – перенесення роботи по створенню трактування фільму з рук кінорежисера в душу глядача. І не нав'язування глядачеві жодного усталеного трактування» (Мальована, 2006, с.4). Отже, вирішити таке зображально складне завдання він міг тільки сам, як оператор фільму.

На рубежі 1960-х – 1970-х років художник помітив у кінематографі, особливо українському, більшу, ніж коли б то не було, можливість виразити власну, авторську позицію. Підтвердженням тому були роботи інших (і перш за все – С. Параджанова), а це давало неабиякий творчий імпульс (Брюховецька ред., 2014, с.109). Ю. Ілленкові – митцеві невгамовному, оригінальному – неприродним і нецікавим було називатись людиною, що

відповідає за якість зображення, звуку, кольору тощо, йому потрібен був власний фільм, від початку й до кінця вистражданий нервами, серцем, розумом.

Уже в першому власному фільмі «Криниця для спраглих» виразно позначились особливості авторського бачення Ю. Ілленка, що виявилися, перш за все, в його вмінні поєднувати сучасну та історичну тематику. «Криниця» була своєрідною програмною стрічкою, в ній майстер ніби визначав основне коло тих вічних проблем (про життя і смерть, правду і кривду, завершення і початок), до яких звертатиметься протягом майже тридцяти наступних років. Крім того, фільм виявився справжньою кінохрестоматією символів, алегорій, метафор. Ними режисер користуватиметься (десь гірше, десь краще) згодом. З одного твору в інший переходитимуть його сповнені асоціативного значення лелеки й берізки, віконця й вітряки, поля і коні тощо (Мальована, 2006, с.4).

Звертає на себе увагу й ще одна особливість мислення Ю. Ілленка – абсолютно вільне й оригінальне оперування часом та простором (Мащенко, 1996, с.2).

Серед інших якостей кіноталанту Ю. Ілленка можна виділити ще одну – постійну присутність і дієвість героя «поза кадром». Режисер у своїх стрічках – не сторонній спостерігач, а їхній персонаж, що представляє надсюжетну дійсність, це найбільш цікаво спостерігати в «Криниці для спраглих», а також у «Лебединому озері. Зоні» (Погребняк, 1993, с.12).

На нашу думку, найспецифічніша і найголовніша риса, що вирізняє творчість Ілленка як режисера-художника серед інших, – це зображальне (кольорі й пластичне) вирішення фільму. У ранніх його стрічках барви сприймаються різноаспектно (Брюховецька, 2006, с.185).

У «Вечорі на Івана Купала» тільки в одному, провідному жовто-золотому кольорі закладено багатомірність мистецького задуму: соняшники – людське багатство, скарб – коштовна погань, а хлопчик, вбитий Петром, має «золотий» характер тощо. У фільмі присутні й інші барви – червона, блакитна, чорна, які теж стають символами, несуть подвійне смислове навантаження. Автор примушує колір не просто діяти, але й активно впливати, промовляти, закликати.

Наукова новизна полягає в тому, що на основі проведеного дослідження схарактеризовано українське кіно як предмет науково-критичного розгляду сучасних

кінематографічних теоретичних студій, простежено еволюцію зображально-виражальних й звукових властивостей українського поетичного кінематографа другої половини ХХ століття на прикладі творчого доробку Юрія Ілленка.

Висновки

Отже, творча особистість Ю. Ілленка, яка формувалася у специфічних та складних умовах, має надзвичайний вплив на український кінематограф, зумовивши специфічність національного контексту й традицій вітчизняних кінематографістів.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Барановська, Д.О., 2018. *Гене́за теоретичних концепцій у дослідженні кіновиробництва як соціально-економічного феномена. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*, 18(1), с.31-35. Безклубенко, С.Д., 2004. *Українське кіно: начерк історії*. Київ: Альтерпрес.
- Безп'ятчук, Ж., 2006. *Слава – героям, а пророкам... анафема*: кінорежисер Ю. Ілленко. *Кіно-театр*, 1, с.53-55.
- Борис, І.О., 2016. Специфіка роботи актора та режисера в українському поетичному театрі та кіно. *Культура України. Серія: Мистецтвознавство*, 54, с.286-296.
- Брюховецька, Л.І. ред., 2014. *Сергій Параджанов і Україна*. Київ: Видавничий дім Києво-Могилянська академія.
- Брюховецька, Л.І., 1989. «...Гоголя невитравлений слід». Фільм Ю.Ілленка «Вечір напередодні Івана Купала». *Вітчизна*, 4, с.195-199.
- Брюховецька, Л.І., 2006. Режисура Юрія Ілленка. *Київ*, 10, с.184-192.
- Брюховецька, Л.І., 2008. *Кіно часів своєї юності*. Київ: Задруга.
- Брюховецька, О.В., 2013. «Поетичне кіно»: фільм «Тіні забутих предків» у контексті візуальної культури 1960-х років. *Магістеріум. Культурологія*, 52, с.48-54.
- Мальована, В., 2006. Відомий кінорежисер і колишній черкащанин Юрій Ілленко: «Я пробував знімати, як усі. Дурня якась виходить». *Прес Центр*, 28 (48), 28 червня.
- Мащенко, М., 1996. Криниця для спраглих: Штрихи до портрета Юрія Ілленка. *Культура і життя*, 19.
- Погребняк, Г.П., 1993. Юрій Ілленко: Дивосвіт автора. *Українська культура*, 7, с.12-13.
- Сулім, А.А., 2014. Кінокритичні студії: форми, функції та методологічні підходи. *Вісник Харківської державної академії культури*, 44, с.218-225.
- Шульгіна, А., 2014. Перші українські кінооператори. Творчий тандем Микола Топчій – Іван Кавалерідзе. *Студії мистецтвознавчі*, 1, с.69-75.

REFERENCES

Baranovska, D.O., 2018. *Geneza teoretychnykh kontseptsii u doslidzhenni kinovyrobnytstva yak sotsialno-ekonomichnoho fenomena* [Genesis of theoretical concepts in the study of film

production as a socio-economic phenomenon]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, 18(1), pp.31-35.
Bezklubenko, S.D., 2004. *Ukrainske kino: nacherk istorii* [Ukrainian cinema: an outline of history]. Kyiv: Alterpres.

Bezpiatchuk, Zh., 2006. Slava – heroiam, a prorokam... anafema: kinorezhysyer Yu. Illienko [Glory to the heroes, and to the prophets ... anathema: film director Y. Illenko]. *Kino-teatr*, 1, pp.53-55.

Borys, I.O., 2016. Spetsyfika roboty aktora ta rehysyera v ukrainskomu poetychnomu teatri ta kino [Specificity of the actor and director's work in the Ukrainian poetry theater and cinema]. *Kultura Ukrainy. Serii: Mystetstvoznavstvo*, 54, pp.286-296.

Briukhovetska, L.I. ed., 2014. *Serhii Paradzhanov i Ukraina* [Sergey Parajanov and Ukraine]. Kyiv: Publishing House of the Kyiv-Mohyla Academy.

Briukhovetska, L.I., 1989. "...Hoholia nevytravlenyi slid". Film Yu.Illienka «Vechir naperedodni Ivana Kupala» ["... Gogol is not etched trace." Yulia Allenka's film "Evening on the eve of Ivan Kupala"] *Vitchyzna*, 4, pp.195-199.

Briukhovetska, L.I., 2006. Rehysura Yurii Illienka [irector of Yuri Illenko]. *Kyiv*, 10, pp.184-192.

Briukhovetska, L.I., 2008. *Kino chasiv svoiei yunosti* [Cinema of the time of his youth]. Kyiv: Zadruga.

Briukhovetska, O.V., 2013. "Poetychne kino": film "Tini zabutykh predkiv" u konteksti vizualnoi kultury 1960-kh rokiv ["Poetic Cinema": The film "The Shadows of Forgotten Ancestors" in the context of the visual culture of the 1960]. *Mahisterium. Kulturolohiia*, 52, pp.48-54.

Malovana, V., 2006. Vidomyi kinorezhysyer i kolyshnyi cherkashchanyn Yurii Illienko: "la probuvav znymaty, yak usi. Durnia yakas vykhodyt" [Famous film director and former Cherkaschanin Yuriy Illenko: "I tried to shoot as everyone. Fool some way out"]. *Pres Tsentru*, 28 (48), 28 June.

Mashchenko, M., 1996. Krynytsia dlia sprahlykh: Shtrykhy do portreta Yurii Illienka [A well for the thirsty: Strokes to the portrait of Yuriy Illenko]. *Kultura i zhyttia*, 19.

Pohrebniak, H.P., 1993. Yurii Illienko: Dyvosvit avtora [Yuriy Illenko: A miracle of the author]. *Ukrainska kultura*, 7, pp.12-13.

Sulim, A.A., 2014. Kinokrytychni studii: formy, funksii ta metodolohichni pidkhody [Kinokriticheskie studiya: forms, functions and methodological approaches]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury*, 44, pp.218-225.

Shulhina, A., 2014. Pershi ukrainski kinooperatory. Tvorchyi tandem Mykola Topchii – Ivan Kavaleridze [The first Ukrainian cinema operators. Creative tandem Nikolai Topciy – Ivan Kavaleridze]. *Studii mystetstvoznavchi*, 1, pp.69-75.

ФОРМИРОВАНИЕ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ ЮРИЯ ИЛЬЕНКО

Анна Чмиль^{1а}, Анна Дудченко^{2а}

¹ академик Национальной академии искусств Украины, доктор философских наук, доцент, профессор кафедры кино-, телеискусства; e-mail: gannachmil@gmail.com; ORCID: 0000-0001-6569-1066

² магистр кафедры кино-, телеискусства; e-mail: dudchenkoanna19@gmail.com; ORCID: 0000-0002-2950-5390

^а Киевский национальный университет культуры и искусств, Киев, Украина

Аннотация

Цель исследования – выявление условий формирования личности выдающегося украинского режиссёра, сценариста и оператора Юрия Ильенко. Переходный период, обозначенный глобализацией, ценностными поисками и изменениями, влияет и на переосмысление взглядов человечества на культурные архетипы, которые являются воплощением первоначальных представлений в процессе культурной эволюции. Стоит отметить, что диалог культур постоянно находится в бытии современного человека и возникает средством взаимопонимания между культурами. Культура любого народа – это живой организм со своими родовыми особенностями, хранящий память и традиции предков. Каждой

культуре присущ свой собственный индивидуальный культурный код – культурное бессознательное, что определяется набором образов, связанных с любым понятием в сознании человека. Это то, что скрыто от собственного понимания человека, но проявляется в поступках. **Методология исследования** базируется на системном подходе, в основе которого проводился анализ особенностей формирования личности Ю. Ильенко. Также были использованы проблемно-исторический метод, описательно-сопоставительный подход, методы анализа: искусствоведческий, сравнительно-исторический, описательный. **Научная новизна исследования** заключается в том, что на основе анализа жанрово-тематического и художественно-эстетического разнообразия творчества Ю. Ильенко были исследованы черты его личности. Практическое значение полученных результатов заключается в том, что творчество Ю. Ильенко рассматривается в контексте проблем национальной специфики, как украинского кино, так и всего кинематографа в целом. **Выводы.** Согласно поставленной цели было определено, что киноискусство, выступая особым видом искусства на современном этапе, призванное сохранить память о культурно-исторических реалиях. Долгое время традиционная культура была единственной, которая развивалась вместе с развитием человека. Именно поэтому понимание особенностей личности Ю. Ильенко как режиссёра, оператора и сценариста имеет большое значение для определения национального контекста и традиций отечественных кинематографистов.

Ключевые слова: творческая личность; творческий феномен; сценарный талант; режиссёрское мастерство

FORMATION OF YURII ILLIENKO CREATIVE PERSONALITY

Hanna Chmil^{1a}, Anna Dudchenko^{2a}

¹ Academician of National Academy of Arts of Ukraine, Doctor of Philosophy, Associate Professor, Professor of Cinema and Television Arts Department; e-mail: gannachmil@gmail.com; ORCID: 0000-0001-6569-1066

² Master Student of Cinema and Television Arts Department; e-mail: dudchenkoanna19@gmail.com; ORCID: 0000-0002-2950-5390

^a Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

Abstract

The purpose of the study. The transitional period, marked by globalization, value searches and changes, also affects the rethinking of the views of mankind on cultural archetypes, which are the embodiment of primordial representations in the cultural evolution process. It should be noted that the cultures dialogue is constantly in the being of a modern person and it appears by the means of mutual understanding between cultures. The culture of any people is a living organism with its generic features, which preserves the memory and traditions of ancestors. Each culture is characterized by its own individual cultural code, the cultural unconscious, which is determined by a set of images that are associated with any concept in human consciousness. This is something that is hidden from a human understanding of one's own, but is manifested in actions. Therefore, the essential aspect of our research is the identification of the conditions for the formation of the creative personality of the prominent Ukrainian director, scriptwriter and operator Yurii Illienko. **Research methodology.** The systematic approach, which is based on the analysis of the peculiarities of the formation of the Yu. Illienko creative personality was carried out, it has become the main in the article. Also, the problem-historical method, the descriptive-comparative approach, methods of analysis, art studies, and comparative-historical, descriptive methods have been used. **Scientific novelty** consists in the basis of analysis of the genre-thematic and artistic-aesthetic variety of Yu. Illienko the creative work, the features of his creative personality were explored. **The practical significance** of the results is that Y. Illienko's creative work is considered in the context of the problems of national specificity in both Ukrainian cinema and the whole cinema as a whole. **Conclusions.** In accordance with the stated goal, it was determined that cinema art, being a special type of art at the present stage, is intended to preserve the memory of cultural and historical realities. For a long time, traditional culture was the only one that developed along with human development. That is why understanding the features of the Yu. Illienko creative personality as a director, operator and scriptwriter is very important for determining the national context and domestic cinematographers traditions.

Keywords: creative personality; creative phenomenon; scenic talent; directing skills

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.